

NEUVOLATYÖTÄ 100 VUOTTA

Tänä vuonna Suomessa on juhlittu neuvolatyötä, joka aloitettiin vuonna 1922 Helsingissä. Neuvolassa keskityttiin aluksi erityisesti lasten rokotusten järjestämiseen sekä vanhempien neuvontaan hygieni- ja ravitsemusasioissa. Tyyne Luoma oli avainasemassa, kun Suomeen suunniteltiin terveyssisarten koulutusta, terveyssisar- ja neuvolalain aikaansaamista ja terveyssisartyön jatkuvaa kehittämistä. Hänestä tuli Suomen ensimmäinen terveydenhuolto-neuvos v. 1961. Terveydenhoitajaliitto viettää vuosittain 18.9. Tyynen nimipäivänä Terveydenhoitajan päivää.

Varhaisen vuorovaikutuksen tukeminen neuvolatyössä

Lokakuussa vietetään kansainvälistä imetysviikkoa. Teemaviikolla muistutetaan, että imetyksen turvaamiseen tarvitaan koko yhteiskuntaa, se ei ole lainkaan vain vauvan ja äidin kahdenvälinen asia. Hämeenlinnalainen neuvolatyön terveydenhoitaja Paula Paavola kertoo maltillisesti, mutta valoisasti ja silmät innosta säihkyen ammattinsa lempilapsesta, imetysohjaajakouluttajan ja -koordinaattorin työstä.

- Olen valmistunut sairaanhoitajaksi v.1984. Opiskeluaikana olin kesätöissä SOS-lapsikylässä lapsikylän äidin sijaisena. Lukion jälkeen olin ICYE:n kautta kansainvälisessä vapaaehtoistyössä Saksassa. Siellä työskentelin sekä vanhusten kanssa että kehitysvammaisten suojatyökeskuksessa. Ajattelen, että näistä nuoruuden kokemuksista jäi hyvin laaja-alainen käsitys ihmisten kohtaamisesta ja kiintymyssuhteista ammatillisessakin työssä. Kansainvälistä kokemusta ja saksan kielen taitoa sain myös puolitoistavuotisesta sairaanhoitajan työrupeamastani Sveitsissä.

- Vastavalmistuneena sairaanhoitajana toimin TAYS:n kurku-, nenä- ja korvaosastolla. Siellä hoidettiin myös pienten lasten kitarisojen poistoja ym. toimen-

piteitä. Nyt yli kolmekymmentä vuotta myöhemmin ihmettelen sitä, että imetysohjaajakouluttajana voin muistella ja hyödyntää tuon ajanjakson työkokemusta, sillä monesti imetysvaikeuksien syynä voivat olla esimerkiksi vauvan suun kireys ja erilaiset halkiot.

- Valmistuin kättilöksi v. 1991 ja tein kolmivuorotyötä Kanta-Hämeen Keskussairaалassa enimmäkseen synnyttäneiden osastolla parinkymmenen vuoden ajan. Koulutukseen kuului 20 tunnin imetysohjaajan koulutus. Terveydenhoitajaksi valmistuin v. 2008 ja YAMK tutkinnon sain 2015 hoitotyön kehittämisen alalta. Olen työskennellyt yhdistetyssä äitiys-, lasten- ja perhesuunnitteluneuvolassa terveydenhoitajana reilut kymmenen vuotta.

- Olen niin iloinen, että työnantajani ja esimieheni taholta olen saanut kutsun kehittämään asiantuntijuutta nimenomaan imetysohjauksen alalla. Vuonna 2017 suoritin imetysohjaajakouluttajan 7,5 op

koulutuksen ja tutkinnon Metropolia Ammattikorkeakoulussa.

- Nykyisessä työssäni minulla on kerran viikossa iltapäivän ajan "imetystukineuvola". Perheen oma terveydenhoitaja varaa ajan, jos perhe kokee tarvitsevänsä lisäohjausta, tukea ja tietoa. Tarvittaessa teen myös kotikäyntejä. Rintamaito turvaa lapsen kasvun, auttaa torjumaan infektioi-

Tyine Luoma

ta, vahvistaa lapsen ja vanhemman välisiä kiintymyssuhteita sekä varmistaa ruokaturvan vauvalle. Annan ohjausta myös turvalliseen korvikeruokailuun. Iloitsen siitä, että mukana voi olla leikki-ikäinen sisarus ja puoliso tai muu perheen tukihenkilö.

-Teen yhteistyötä myös vapaaehtoisten imetystukiäitien kanssa. Kuulun Vauvamyönteisyyskouluttajien valtakunnalliseen verkostoon. Imetyskoulutuksen täydennyskoulutuksen antaminen on mielenkiintoista ja mieluista. Iloitsen siitä, että kehittämistyö ei ole vain minun varassani, eläkeiän häämöttäessä työlläni on useita jatkajia. Täydennyskoulutuksessa on mukana myös neuvolalääkäreitä;

Kuva: Seppo Palmanto
Paula Paavola Hyvinkään Sveitsin luontopolulla ulkoilemassa. Pihatytöt ja luonnossa liikkuminen tuovat voimavaroja neuvolatyön intensiiviseen arkeen.

sairaahan lapsen, keskosten ja kaksoslasten imetyksessä kun on omat haasteensa.

-THL on myöntänyt tänä vuonna TAYS:lle, ensimmäiselle suomalaiselle yliopistosairaalalle, BabyFriendly-, Vauvamyönteinen sairaala -sertifikaatin. Vauvamyönteisen BF-neuvolan auditointiprosessia työtetään parhaillaan ja olen siinä mukana.

- Neuvolatyössä ajankohtaiset lakimuutokset ja yhteiskunnan muutokset ovat vahvasti läsnä ja neuvolalle on siirretty perheoikeudellisia asioita. Ensivuonna isyys- ja äitiyslaki muuttuu vanhemmuuslaiksi. Nykyinen isyyden ja äitiyden tunnustaminen muuttuu vanhemmuuden tunnustamiseksi. Toisinaan ohjaamme asiakkaita perheoikeudelliseen yksikköön saamaan apua. Globalisaation takia pakolaistyö ja maahanmuuttajien kulttuuritaustan huomioiminen näkyvät neuvolatyössä. Puhelintulkausta pyydän apuun, jos ei ole yhteistä kieltä. Varhaisen tuen perhetyö ja lapsiperheiden kotipalvelu ovat olennaisia tärkeitä tukijoita. Huolestuttavinta on silloin, jos väsynyt ja uupunut yksinhuoltajavanhempi ei ota ulkopuolista apua vastaan.

- Olen ollut kaksi kautta Hämeenlinnan-Vanajan seurakuntayhtymän valtuutettuna. Sydäntäni lähellä on ollut neuvolaikäisten lasten toiminta, esimerkiksi musiikkileikkikerhot. On hienoa, että kaupunki, seurakunta, MLL, lastensuojelu, Kulttuurikeskus Arx ja monet muut tahot tekevät yhteistyötä lapsiperheiden hyväksi. Ammattini puolesta tiedotan esimerkiksi THL:n ohjeita seurakunnan lapsityölle. Yhteistyöstä esimerkki oli 30.9.2022 vietetty Vauvan päivä, josta Hämeenlinnan Kaupunkiutiset tiedotti näkyvästi.

- On tärkeää, että vanhemmuudesta puhutaan. Työpaikkojen ja yhteiskunnan asenne vaikuttavat myös perheiden jakamiseen. Siksi on tärkeää, että julkiset tilat, kuten kauppakeskukset, perhekerhot, kahvilat jne. ovat aidosti perhemyönteisiä tiloja, joissa imetys saa näkyä.

**Paula Paavolaa haastatteli Riitta Sointu
Hämeenlinnassa 24.10.2022**

Lisätietoa:

<https://teemaviikko.fi> herättelee tukemaan imetystä – Kannustukseksi riittää jo vaikka ystävällinen hymy vauvaansa imetävälle, Hämeenlinnan Kaupunkiuutiset 27.9.2022, Heli Karttunen

<https://paulapaavola.fi> Paula hankki nuorena hoitajana pesämunan Sveitsistä: "Ammattini on tuntunut seikkailulta" Tehy-lehti 27.8.2021, Minna Ruotsalainen

Laitinen, Sari; Väkiparta, Hanna: Tyyne Luoman ura ja terveyssisäkoulu vuodelta 1931–32: analyysi varhaisen vuorovaikutuksen teemojen mukaan, Metropolian Ammattikorkeakoulu 2013, opinnäytetyö, terveydenhoitaja AMK, Hoitotyön koulutusohjelma

Vauvamyönteisyys- kouluttajat

VAUVAMYÖNTEISYYS- KOULUTTAJAT

Visiomme on vauva- ja perhemyönteinen terveydenhuolto Suomessa.

Yhdistyksen tavoitteena on myötävaikuttaa Suomessa vauva- ja perhemyönteisyysohjelman toteutumiseen THL:n Kansallisen suosituksen mukaisesti.

Haluamme edistää imetysohjaajien ja imetysohjaajakouluttajien koulutuksen toteutumista WHO:n ja Unicefin ohjeiden mukaisesti.

Lisätietoa: <https://vamykouluttajat.fi>

Kuva: Adobe Stock